

skrevet med sans for det essentielle af en kender af vort land, Sorbonne-geografen André Cailleux – har 16 illustrationer bl. a. visende andelsmejeri, svineslagteri, ægsortering, cementfabrik – samt en cykelparkering! De følgende bind i serien må imødeses med største interesse.

Axel Schou.

Karl Eskelund: Sort, hvid og kaffebrun. Rejsekildring fra Brasilien. Gyldendal 1959. 15 × 23 cm. 141 s. 16 helsides ill. Kr. 19,75.

Rejsekildringen havde tidligere, før filmens, radioens og fjernsynets tid, en selvfølgelig plads i litteraturen, fordi den i sin bedste form forbandt skildringens spændende underholdning med det populærvidenskabelige skrifs meddelelse af fakta. I vor programmættede tid har rejsebogen konkurrence fra mange sider, hvilket betyder, at kun de bedste af de skrivende rejsende klarer sig. Eskelund er en af disse, en god skildrer, der formår mellem oplevelsernes mangfoldighed at udvælge de hændelser, som belyser noget typisk for det berejste område. Man får meget at vide om Brasilien gennem denne bog på en let tilgængelig måde. Storbyernes, Rios og São Paulos, vældige modsætninger mellem æventyrlig luksus i Copacabanas Corbusier-skyskrabere og negerfavelaerne, træhyttebyerne, der tætved ligger klinet op ad Sukkertopfjeldenes stejlskråninger. Vi lærer om brasiliansk mentalitet såvel gennem de danske fiskeskipperes beretninger som under interviews med førende politiske personligheder. Vi møder indianerne, der stadig lever i Amazonas som før kolonisationstid, og vi besøger den ny hovedstad Brasilia, der ved et magtbud vokser op i modernistisk æventyrlighed på et mærkeligt øde sted midt i Brasiliens højland.

Forf. har forberedt sig godt på, hvad der var at vente i det store land, men overraskes mærkeligt nok – og indrømmer det, ærlig som han er i sin skildring – ved at passere en stationsby med navnet »Dr. Lund«. Det er vor store landsmand, naturforskeren P. W. Lund, hvis navn stadig bevares ved Lagoa Santa, hvor han udforskede hulernes fossile dyreformer, bl. a. kæmpedovendyrene, hvis skeletter nu imponerer os i Zoologisk Museums store hal. Også det hører vi om i denne bog, der dog først og fremmest er en skildring af det moderne Brasilien.

Axel Schou.

Helmut Landsberg: Physical Climatology. Gray Printing Co. Du Bois, Pa. 1958. 446 s. 16 × 24 cm. 6 \$.

Med klimatologiens hastige ændringer fra at være rent beskrivende til at blive en videnskab, der vil gøre rede for klimaets genese, er det vigtigt at have tilgængelige håndbøger i analysens teknik. Igennem sine mange skemaer og diagrammer er det lykkedes Landsberg at gøre denne teknik tilgængelig for en stor kreds af læsere. Samtidig har man en eksempel-samling vedrørende de forskellige klimatiske elementer, der kan være af stor værdi i almindelig undervisning i klimatologi. Det første afsnit behandler indsamlingen og den rent statistiske behandling af meteorologiske observationer. Det andet og største kapitel viser de mange klimatologiske behandlingsmetoder af de enkelte elementer i klimaet: fordelingen over årstider, den regionale fordeling samt variationerne og deres

betydning. I de to afsluttende kapitler viser forfatteren anvendelsesmulighederne for klimatiske oplysninger, når disse kombineres til helheder: som dele af regionalgeografiske beskrivelser eller som grundlag for megen planlægning inden for erhvervslivet.

Kr. M. Jensen.

Meteorological Monographs, udg. af The American Met. Soc., vol. 3, 1957. 283 s. 21 × 28 cm. 7 \$.

Denne bog er en del af en serie publikationer fra The American Met. Soc. I årene 1947–1957 er der kommet ialt 11 numre med resultaterne af originale undersøgelser – i mange tilfælde udført som team-work mellem nogle af meteorologiens og klimatologiens ledende personer. Disse publikationer er samlet i to bind, og nu foreligger 3. bind med undertitlen: *Meteorological Research Reviews, summaries of progress from 1951–1955*. Heri bringes yderst nyttige oversigter over forskningen og offentliggørelsen af resultaterne fra så forskellige emner som: klimatologi, meteorologiske instrumenter, nedbørens fysik, atmosfærens elektricitet m.m.

Dette bind fremtræder således som en a jour føring af det mægtige materiale, der blev samlet i »Compendium of Meteorology«, hvor man forsøgte at gøre status for den meteorologiske kundskab pr. 1950.

Kr. M. Jensen.

Günther Kunkel: Meteorologisch-mikroklimatologische Beobachtungen in Valdivia (Südchile). Abhandlungen der Deutschen Akad. d. Wissenschaften zu Berlin. 1959 nr. 5. 413 s. 21 × 30 cm. 45 DM.

I året maj 1957–april 1958 udførtes en række målinger på en nyoprettet makro- og mikroklimatisk station i Valdivia, og resultaterne præsenteres her. De sidste 300 sider af bogen indeholder det rene observationsmateriale, og i første fjerdedel gennemgås visse karakteristiske træk overvejende med brug af diagrammer. Begrundelsen for en offentliggørelse i dette omfang er så afgjort den, at man hidtil har måttet bygge vor opfattelse af de lokalklimatiske tilstande på den sydlige halvkugle på grundlag af målinger på den nordlige hemisfære. Bogen vil således opfylde et udbredt ønske om mere eksakt kendskab til disse egne klimatologi, og samtidig vil den være af stor betydning for tilrettelæggelsen af den agrarmeteorologiske forskning i Chile.

Kr. M. Jensen.

Th. Kraus, E. Meynen, H. Mortensen, H. Schlenger: Atlas östliches Mitteleuropa. Velhagen & Klasing, Bielefeld, Berlin, Hannover, 1959. 19 tekstsider, 68 kortblade. Kortbeskrivelse på engelsk og fransk. 40 × 56 cm. DM 142,00.

Dette atlas dækker området fra Rügen, Berlin og Dresden i vest til Minsk og Czernowitz i øst, og fra Wien i syd til Østersøen og det sydlige Litauen i nord, altså den region, hvor germanske, slaviske og baltiske folk i århundreder har levet side om side, stundom i indbyrdes kamp og stundom i fredelig sameksistens. Området er endvidere præget af mange krigsbegivenheder, af regionale, sociale og økonomiske modsætninger og af lange tiders politisk uro. Denne stærke labilitet er utvivlsomt medvirkende til, at denne del af Europa efter 1930 er blevet atlas-mæssigt beskrevet i et antal tyske, czekiske, polske og russiske værker.